

IAGTTAGELSER FRA EN JYLLANDSREJSE I SOMMEREN 1924

AF

AXEL KOEFOED

Sidste Aar foretog jeg, i Dagene fra den 14. til den 23. Juni og i Selskab med Forretningsfører M. Klinge, Particulier Hans Pedersen og Landsdommer V. Thorup, en Tur i Jylland, idet vi i Bil fra Aarhus kørte tværs over Halvøen til Vestkysten. Det første Sted, hvor vi gjorde Ophold, var Hald, hvor vi besøgte den gamle Egeskov og gik en Tur langs Søen; nede ved denne fandt vi i en ældre, høj Bøg en tilsyneladende ny Rede af Fiskeørnen, *Pandion haliaëtus*; dette blev senere bekræftet af den derværende Skovfoged, hvem vi mødte; dog tilføjede han, at Flodørnen ikke havde ynglet der i det indeværende Aar, men derimod det foregaaende. Endvidere blev det os fortalt af ham, at Grønspætte, *Gecinus viridis*, samt Isfugl, *Alcedo ispida*, ofte ynglede der. Langs Søen er der nu ogsaa gode Ynglepladser for Isfuglen i de høje, bevoksede Lerskrænter, som findes flere Steder. Fremdeles saa og hørte vi Hedelærken, *Alauda arborea*, hvis klokkeklingende, smukke Stemme er let at kende, samt Sortmejsen, *Parus ater*, der i det hele taget er en ret almindelig Ynglefugl i Jyllands Granskove; vi saa den flere Steder. Derpaa kørte vi over den mægtige Dollerup Hede og videre til Feldborg Plantage, hvor vi traf Redaktør E. Frellesvig og cand. pharm. Amor Hansen, der skulde vise os om i den store Plantage. Her saa og hørte vi atter Hedelærke og endvidere Topmejsen, *Parus cristatus*; ikke mindst nød vi dog Synet af Hedehøgen, *Circus cineraceus*, om hvilken det blev os opgivet, at ca. 20 Par skulde forefindes. Denne Rovfugl yngler jo ofte i større Tal paa samme Sted. Vi saa her ikke faa Fugle paa Vingerne og kom dem ret nær. Hedehøgen er i det hele taget blevet en ganske almindelig Ynglefugl i Jylland; vi traf den ved næsten alle Plantager og i ikke ringe Antal, saaledes baade ved Thorsted og ved Tim. Her saa og hørte vi ogsaa Hjejle, *Charadrius pluvialis*, og Tinksmed, *Totanus glareola*, der begge er ret

almindelige Ynglefugle paa Heden, dog helst ved smaa Hedemoser. Paa hele Strækningen fra Aarhus, til vi omtrent naaede ud til Vestkysten, saa vi langs Vejen stadig Bomlærken, *Emberiza miliaria*; Hannen sad syngende paa Telefontraadene. Ved Stadil Fjord viste Rørhøgen, *Circus æruginosus*, sig desværre i sørgelig Tilbagegang; der var nemlig kun 1 Par, medens Klinge og jeg ellers i tidligere Aar har set 6 til 7 Par; ligeledes gaar det betydeligt nedad med den ejendommelige Rørdrum, *Botaurus stellaris*; ogsaa af den var der kun 1 Par i Aar i Mod-sætning til 4 à 5 Par for faa Aar tilbage. Ude paa Tipperne var der som altid et rigt Fugleliv, idet næsten alle de kendte Ynglefugle havde Unger paa den Tid.

Ude i en mindre Hedemose havde vi en interessant Oplevelse, idet vi her, foruden Hjejle og Tinksmød med Unger, bemærkede et Par Svaleklirer, *Totanus ochropus*, der teede sig saaledes, at der ikke var ringeste Tvivl om, at de havde ynglet nær ved Mosen. Han og Hun var meget nærgaaende mod os og fløj stadig over vore Hoveder, som Ynglefugle bærer sig ad, naar de er bange for deres Unger, eller de har rugede Æg; navnlig paa et bestemt Sted i den ret store Plantage, der stødte op til Mosen, viste de sig saa ængstelige, at de sikkert har haft Rede der. Svalekliren yngler som bekendt oftest i gamle Drossel- eller Solsortreder. Desværre var det paa den sidste Dag af vor Rejse, at vi gjorde denne Iagttagelse; Tiden tillod derfor absolut ikke en nøjere Undersøgelse paa Stedet, hvor fristende en saadan end kunde have været, dels fordi Arten som bekendt aldrig er truffet ynglende her i Landet, dels fordi dette Par opførte sig saa ganske anderledes, end Fuglen ellers gør, naar den opdræder paa Træk.
